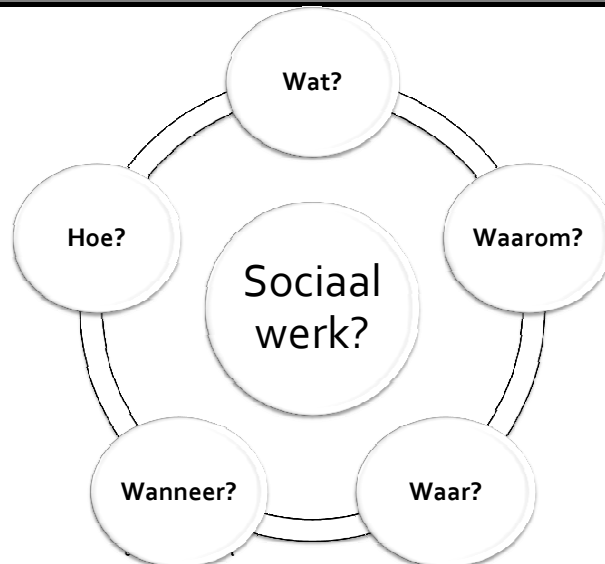

I Sociaal Werk

2. Sociaal Werk is een sociale constructie

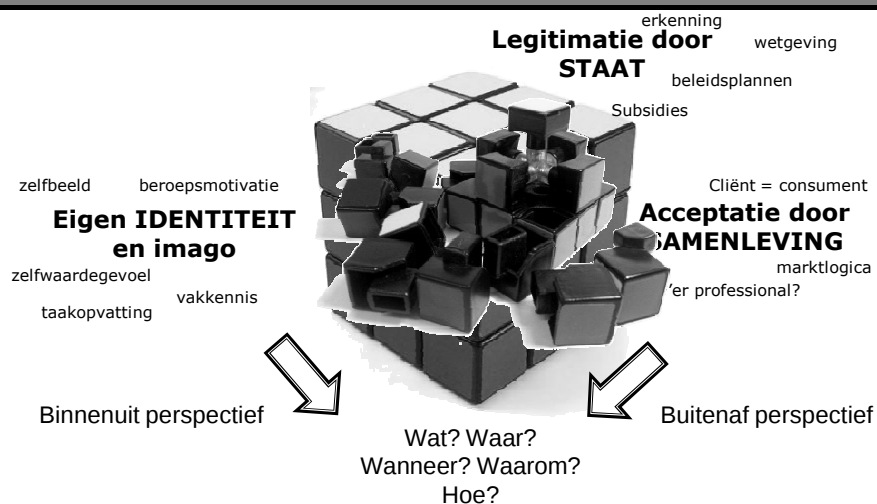

2012-2013

1

I Sociaal Werk

2. Sociaal Werk is een sociale constructie

Joke Knockaert

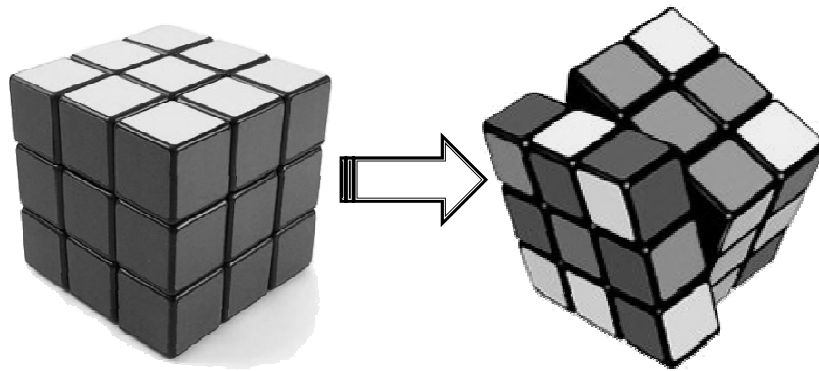
2012-2013

2

I Sociaal Werk

2. Sociaal Werk is een sociale constructie

Verandering door veranderende contexten

2012-2013

Joke Knockaert

3

I Sociaal Werk

2. Sociaal Werk is een sociale constructie

2.1. De sociale constructie als dusdanig

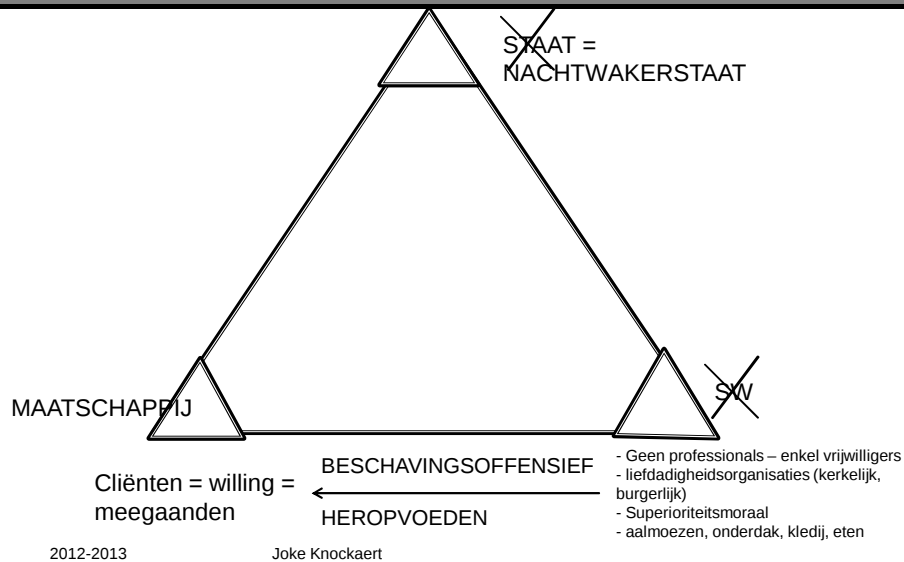
- de sociale constructie is een proces dat op basis van verschillende antwoorden op de basisvragen, in de tijd telkens een andere invulling krijgt. Met andere woorden sociaal werk is **historisch verschillend**.
- Sociaal werk heeft een historische inbedding (hier enkel een korte synthese die verder in de opleiding diepgaander en complexer wordt uitgewerkt)

2012-2013

Joke Knockaert

4

Fase 1 = liefdadigheid & filantropie

I Sociaal Werk

2. Sociaal Werk is een sociale constructie

2.1. De sociale constructie als dusdanig

Fase 1

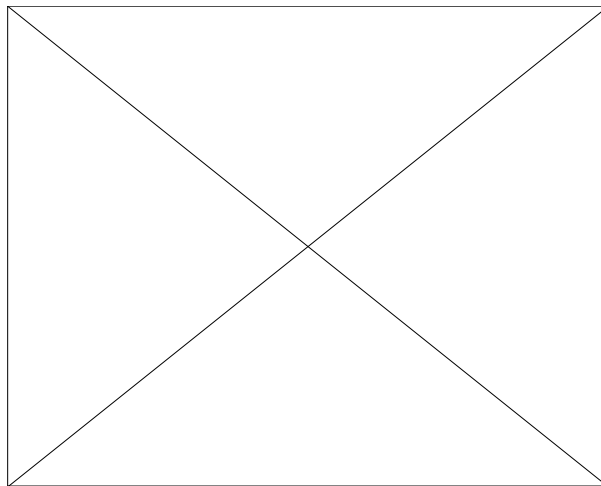
Sociaal werk vanuit **philanthropic aid (filantropie) en charity (caritas)** door burgerlijke societeiten en verenigingen en de kerkgemeenschappen

Het cliëntsysteem werd vanuit een bevoogdend, moraliserend en normaliserend perspectief gezien als de **meegaanden** (willing). Vanuit een **morele superioriteit** wordt een **beschavingsoffensief** ingezet tegen de onmaatschappelijkheid.

I Sociaal Werk

2. Sociaal Werk is een sociale constructie

2.1. De sociale constructie als dusdanig

2012-2013

7

I Sociaal Werk

2. Sociaal Werk is een sociale constructie

2.1. De sociale constructie als dusdanig

Fase 1: sociale constructie op basis van fase 1

Sociaal werk gebeurt vanuit **de basisinstitutie het gezin** en vanuit specifiek daarvoor opgezette **vrijwilligersorganisaties in het verlengde van burgerlijke en kerkelijke organisaties**.

De staat speelt nog geen rol van betekenis in de inhoudelijke en organisatorische vormgeving (constructie).

Het sociaal werk gebeurt vanuit **instellingen** (hoofdzakelijk kerkelijk) en vanuit **filantropische en caritatieve organisaties**.

De **inhoud** van het sociaal werk vindt zijn **basis in de burgerlijke en kerkelijke moraal**.

2012-2013

Joke Knockaert

8

Onbekende meester van Allouaer (1504)
De zeven werken van barmhertigheid
De dertigsten leven

2012-2013

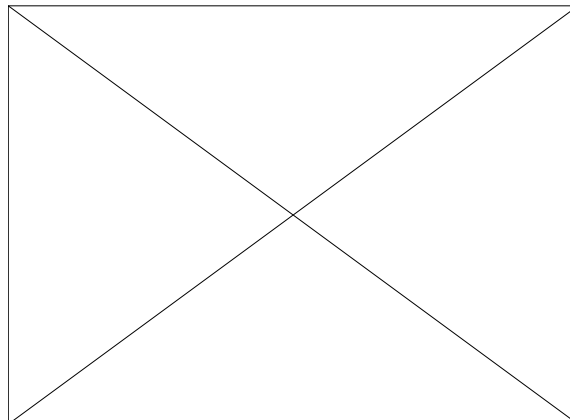
Joke Knockaert

9

I Sociaal Werk

2. Sociaal Werk is een sociale constructie

2.1. De sociale constructie als dusdanig

2012-2013

Joke Knockaert

10

PROPERTIES

On passing, 'Finish' button:
On failing, 'Finish' button:
Allow user to leave quiz:
User may view slides after quiz:
User may attempt quiz:

[Goes to Next Slide](#)
[Goes to Next Slide](#)
[After user has completed quiz](#)
[At any time](#)
[Unlimited times](#)

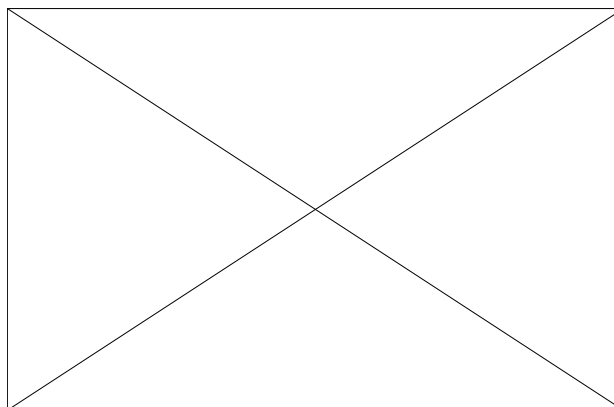
 Properties ..

 Edit in Quizmaker

I Sociaal Werk

2. Sociaal Werk is een sociale constructie

2.1. De sociale constructie als dusdanig

PROPERTIES

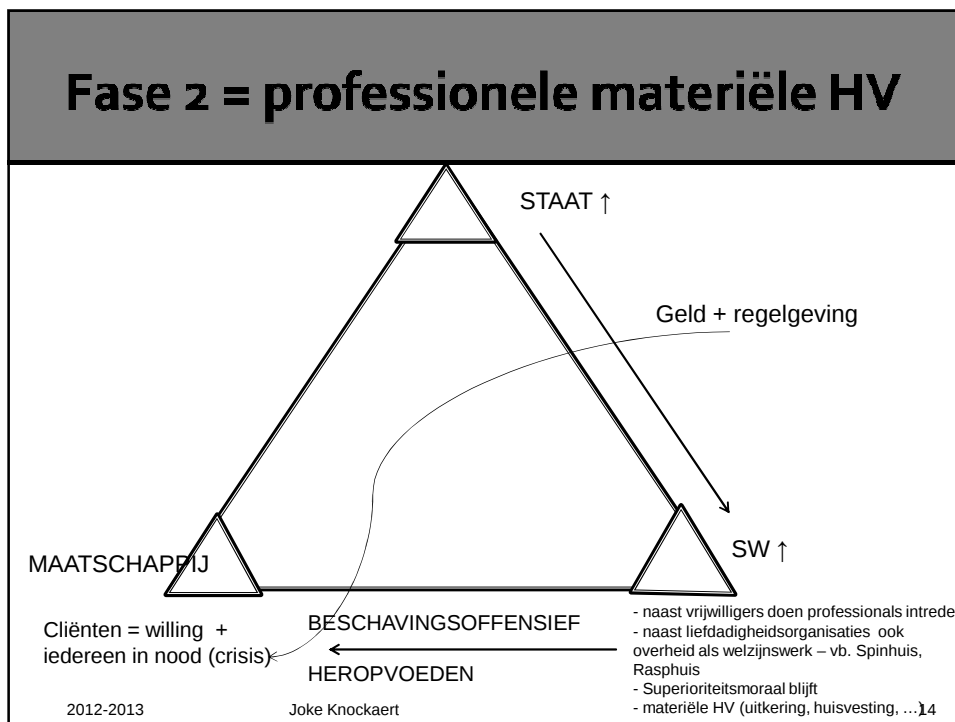
On passing, 'Finish' button:
On failing, 'Finish' button:
Allow user to leave quiz:
User may view slides after quiz:
User may retake quiz:

Goes to Next Slide
Goes to Next Slide
After user has completed quiz
At any time
At any time

Properties ...

Edit in Quizmaker

2012-2013 Joke Knockaert 13

I Sociaal Werk

2. Sociaal Werk is een sociale constructie

2.1. De sociale constructie als dusdanig

Fase 2

Sociaal werk vanuit **een gematerialiseerd professioneel sociaal werk**.

De lokale staat verleent de legale grond voor maatschappelijk hulpbetoon: interventie via materiële, financiële hulp aan "**mensen in nood**" (person in need) en/of burgers die **zich goed gedragen** (well behaved citizens)

I Sociaal Werk

2. Sociaal Werk is een sociale constructie

2.1. De sociale constructie als dusdanig

Fase 2: sociale constructie op basis van fase 2

Sociaal werk gebeurt vanuit een mix van enerzijds **burgerlijke en kerkelijke organisaties** in de samenleving en anderzijds vanuit **de lokale staat (steden)**

De structurele inbedding verschilt niet fundamenteel van fase 1. Wel is het zo dat de basisinstututie het gezin minder accent krijgt en nu ook de lokale staat initiatieven realiseert.

Sociaal werk vertrekt vanuit **het principe van nood aan. De inhoud van het sociaal werk** krijgt dan ook **een materiële en financiële basis**. Op die basis ontstaat ook een **professionalisering**.

De steun wordt gegeven op basis van het principe van de **gunst** en enkel voor **cliënten die zich willen passen in de burgerlijke moraal**. (inburgeren, werkwilgheid)

I Sociaal Werk

2. Sociaal Werk is een sociale constructie

2.1. De sociale constructie als dusdanig

Volksopvoeding = armenzorg

- 1526 JL Vives : opleiden van mensen dmv toezicht, straffen en belonen cfr. **Rasphuis en Spinhuis**
- 1633: filles de la charité
- boekdrukkunst & Luther= 1e vorm volksontwikkeling

*Het Rasphuis was ontsproten aan het brein van een aantal humanistische denkers als Coornhert en Spiegel die een dosis **tucht, werk en zedenlessen** als goede voorbereiding zagen voor terugkeer in de maatschappij*

2012-2013

Joke Knockaert

17

Vernieuwer van de armenzorg

De Spanjaard Vives woonde omstr. 1525 in Vlaanderen.

Hij was kritisch op de kerkelijke armenzorg en stelde voor dat het stadsbestuur de regie zou overnemen.

2012-2013

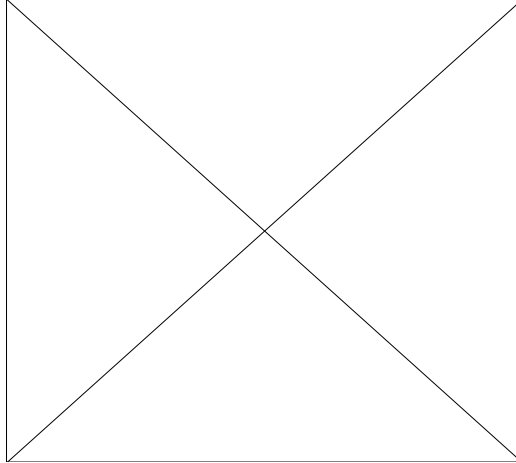
Joke Knockaert

18

I Sociaal Werk

2. Sociaal Werk is een sociale constructie

2.1. De sociale constructie als dusdanig

2012-2013

Joke Knockaert

19

PROPERTIES

On passing, 'Finish' button:

On failing, 'Finish' button:

Allow user to leave quiz:

User may view slides after quiz:

User may view quiz:

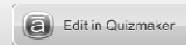
Goes to Next Slide

Goes to Next Slide

After user has completed quiz

At any time

At any time

2012-2013

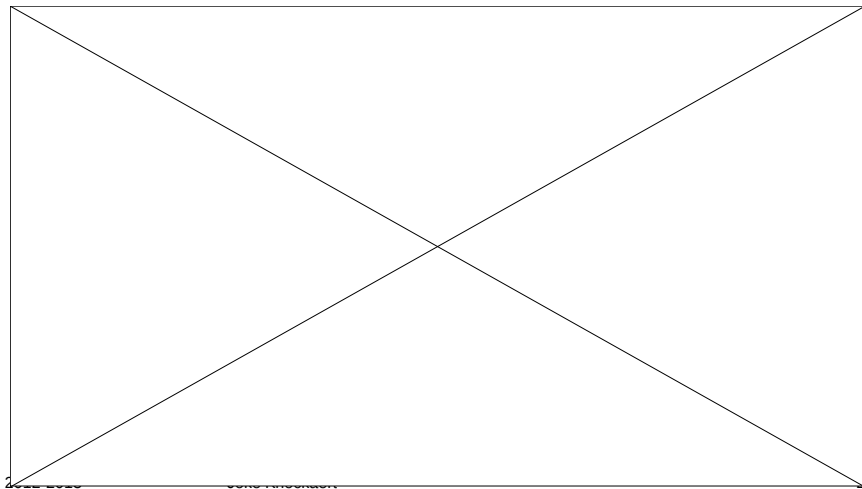
Joke Knockaert

20

I Sociaal Werk

2. Sociaal Werk is een sociale constructie

2.1. De sociale constructie als dusdanig

PROPERTIES

On passing, 'Finish' button:

On failing, 'Finish' button:

Allow user to leave quiz:

User may view slides after quiz:

User may view quiz:

Goes to Next Slide

Goes to Next Slide

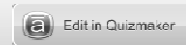
After user has completed quiz

At any time

2012-2013 Joke Krukowski

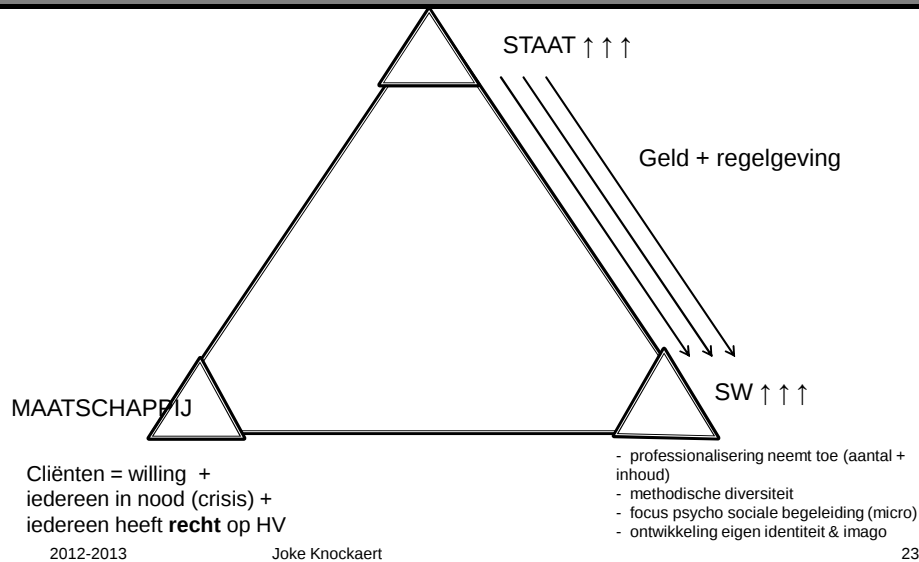
Properties...

Edit in Quizmaker

22

Fase 3 = behandelingsideologie

I Sociaal Werk

2. Sociaal Werk is een sociale constructie

2.1. De sociale constructie als dusdanig

Fase 3

Sociaal werk **als onderdeel van sociale politiek** (social policy) vanuit een nationale **verzorgingsstaat** (welfare state)

Op basis van een behandelingsideologie (treatment) wordt vanuit een **therapeutisch** en klinische invalshoek gewerkt voor mensen niet enkel met een behoefte aan advies en steun; maar ook aan behandeling (person in need of treatment). De klemtoon lag in de beginfase bij een **nondirectieve cliënt-centered** benadering. Later zijn de interventies meer gedifferentieerd.

I Sociaal Werk

2. Sociaal Werk is een sociale constructie

2.1. De sociale constructie als dusdanig

Fase 3: sociale constructie op basis van fase 3

Sociaal werk krijgt vorm en inhoud vanuit de nationale staat. Deze nationale staat geeft, vanuit de sociale politiek, meer en meer vorm en inhoud aan het sociaal werk. Via **regelgeving, financiering, erkenning en planning stuurt de staat het gespecialiseerd specifiek particulier initiatief** aan. De algemene basisinstutie het gezin komt op de achtergrond.

Het sociaal werk gebeurt vanuit **een verbreding van het begrip "nood": van materieel naar immaterieel.** (zorg, begeleiding, vorming, informeren,...) Het gunstprincipe wordt meer en meer verlaten voor het hanteren van **een rechtsprincipe.**

Zowel deze inhoudelijke basis van het sociaal werk (behandeling-begeleiding) als de organisatorische vormgeving door de nationale staat zorgen voor **een professionalisering en maatschappelijke verbreding van het sociaal werk**

2012-2013

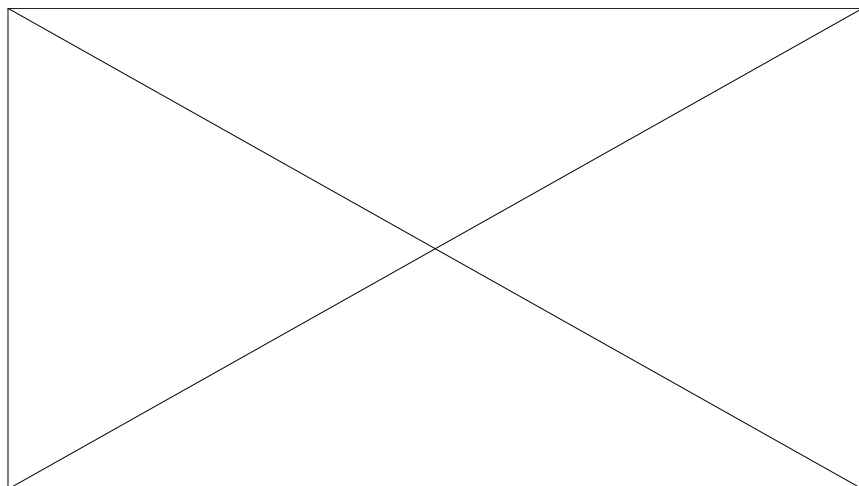
Joke Knockaert

25

I Sociaal Werk

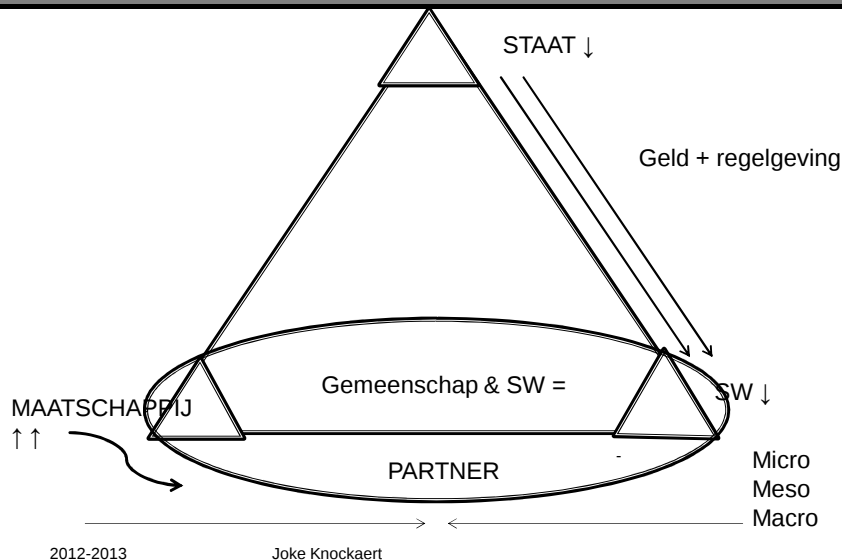
2. Sociaal Werk is een sociale constructie

2.1. De sociale constructie als dusdanig

26

Fase 4 = activeringsideologie

I Sociaal Werk

2. Sociaal Werk is een sociale constructie

2.1. De sociale constructie als dusdanig

Fase 4

Sociaal werk wordt geredigeerd vanuit **de staat** in een nieuwe constellatie: **een mix** tussen **de professionele sociaal werkers** en **de gemeenschap**.

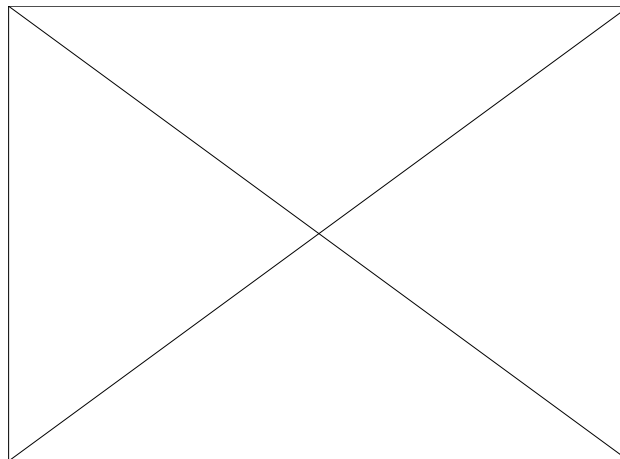
Sociaal werk is gebaseerd op cognitieve verklaring. Sociaal werk heeft als doel niet enkel het gedrag van het cliëntsysteem te beïnvloeden, maar ook de achterliggende **denkbeelden, formats en betekenissen** van dat sociaal handelen.

De achterliggende idee is **de maakbare samenleving**. In die zin dat de samenleving maakbaar is; maar ook dat de samenleving via **kansen, mogelijkheden en rechten** individuen maakt, die dan wel de **verantwoordelijkheid** hebben om dat aanbod te hanteren.

I Sociaal Werk

2. Sociaal Werk is een sociale constructie

2.1. De sociale constructie als dusdanig

2012-2013

Joke Knockaert

29

PROPERTIES

On passing, 'Finish' button:

On failing, 'Finish' button:

Allow user to leave quiz:

User may view slides after quiz:

User may attempt quiz:

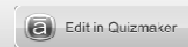
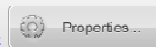
Goes to Next Slide

Goes to Next Slide

After user has completed quiz

At any time

Unlimited times

I Sociaal Werk

2. Sociaal Werk is een sociale constructie

2.1. De sociale constructie als dusdanig

Sociaal werk verschilt, differentieert dan ook op twee variabelen: **de graad van individualisering en de graad en aard van interventie**.

De taak van de sociaal werker ligt dan ook in het versterken, ondersteunen, complementair aanvullen van de sociale interventies (met inbegrip van sociale controle) door andere instituties (gevangenis, school,...), autoriteiten (politie, gerecht,...) en samenlevingsverbanden (gezin, buurt, vrijwilliger, zelfhulpgroep,...).

K. Svensson. Social work in the criminal justice system: An ambiguous exercise of caring power. *Journal of Scandinavian studies in criminology and crime prevention*. 2003, 4:1, 84 - 100, 87 - 90.

A. van Drenth en de Haan F. The rise of caring power: E. Fry en Butler, J. *Britain and the Netherlands*. Amsterdam, University Press, 1999,